

Granskning av årsredovisning 2020

Falkenbergs kommun

Projektledare Rebecca Lindström, certifierad kommunal revisor

Projektmedarbetare Rebecka Åremann och Malin Ringedal

Innehållsförteckning

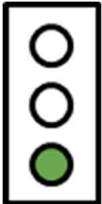
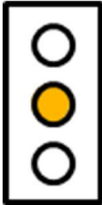
Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Årsredovisningen redogör i allt väsentligt för utfallet av verksamhet, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt De finansiella målen samt verksamhetsmålen bedöms delvis uppfyllda.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Kan ej bedömas Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats. Den samlade beloppsmässiga storleken på identifierade avvikelser bedöms som väsentligt men innan ytterligare utredning kan vi inte med tillräcklig säkerhet bedöma samlad resultat- och balanspåverkan år 2020.	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-04-13 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-27.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Den 1 januari 2019 trädde lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) i kraft. Enligt lagen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande information¹:

- En översikt över utveckling av kommunens verksamhet.
- Upplysningar om viktiga förhållande för resultat och ställning.
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Upplysning om kommunens förväntade utveckling.
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning av kommunens verksamhet.
- Utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.
- Upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar

Eftersom kommunen ingår i en kommunal koncern, ska upplysningarna ovan, utom vad gäller sjukfrånvaron, även omfatta koncernen². Rådet för kommunal redovisning har gett ut rekommendation R15 Förvaltningsberättelse som förtydligar lagens intentioner, förvaltningsberättelsen redogör inte fullt ut för kommunkoncernen i enlighet med rekommendationen.

Kommunen redovisar ett balanskravsresultat på 60,4 mnkr innan reservering till resultatutjämningsreserv (RUR). Reserveringen är 25,6 mnkr till RUR, vilket innebär ett balanskravsresultat efter avsättning på 34,8 mnkr.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

¹ LKBR (2018:597), kapitel 11

² LKBR (2018:597), kapitel 11, § 12

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter, utöver det som framkommit ovan, som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har i budget 2020 fastställt ett antal finansiella mål och verksamhetsmål. Falkenbergs kommun beslutade år 2019 om vision och en ny politisk viljeinriktning med tre kommunövergripande mål för perioden 2019–2022.

Inför år 2020 har en ny styrmodell antagits av kommunfullmäktige för att tydligare säkra kommunens kvalitet och ekonomi i enlighet med de politiska beslut som fattas. Centrala inslag i den nya styrmodellen är ett mål-, resultat- och tillitsorienterat förhållningsätt.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens ekonomiska mål för en god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020.

Mål fastställt av fullmäktige i budget 2020	Prognos 2020	Prognostiserad måluppfyllelse
Resultatet ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag	2,3 %	Bedöms uppfyllas
Soliditeten ska uppgå till 30 %	28,8 %	Bedöms ej uppfyllas

Av redovisningen framgår att ett av de två finansiella målen har uppfyllts för år 2020.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en uppföljning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten "Ett föredöme inom hållbarhet", "Välfärd med god kvalitet" och "Västsveriges starkaste näringsliv". Som framgår i tabellen nedan bedöms samtliga mål som delvis uppfyllda.

Mål	Bedömning	Andel grönt	Andel gult	Andel rött	Andel ej bedömning
Hållbarhet	Delvis uppfyllt	28,6 %	42,8 %	28,6%	
Välfärd	Delvis uppfyllt	28,6 %	28,6 %	14,3%	28,6 %
Näringsliv	Delvis uppfyllt	25,0%	50,0 %	25,0%	

Vi noterar att utvärderingen av måluppfyllelse sker på ett tydligt sätt utifrån utfall på målindikatorer som är kopplade till målen. Vid delåret var flera av indikatorerna inte bedömda, vilket har förbättrats vid utvärderingen av årsbokslutet.

En samlad bedömning om god ekonomisk hushållning lämnas för år 2020.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Ett av två finansiella mål bedöms vara uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återskottportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

En sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2020 lämnas.

Rättvisande räkenskaper³

Iakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande väsentliga⁴ avvikelser noterats.

- Enligt rekommendation materiella anläggningstillgångar (R 4) ska avskrivning ske löpande så snart anläggningen tas i bruk. Kommunen avviker från principen då aktivering av anläggningstillgångar görs en gång om året och inte i samband med att de tas i bruk.

³ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

⁴ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

- Delar av exploateringsredovisningen sker inte enligt god redovisningssed avseende klassificering och värdering av tillgångar. Från och med år 2020 redovisas nya exploateringar korrekt som omsättningstillgångar samt de delar som avser anläggningstillgång. Per 2020-12-31 har kommunen exploateringsfastigheter uppgående till ca 143,5 mnkr. I denna post finns även exempelvis allmän platsmark och gator. Ett arbete har påbörjats för att gå igenom samtliga omsättningstillgångarna i syfte att resultatföra och klassificera tillgången rätt. Arbetet kommer att fortlöpa under år 2021. Vi kan inte fullt ut bedöma hur stor del av tillgången som kommer att klassas om som en anläggningstillgång eller hur stor del som kommer att påverka resultatet.
- Bland övriga avsättningar finns en post, som per balansdag är värderad till 4,6 mnkr (5,2 mnkr). Posten avser avsättningar för miljöåtgärder. Vi noterar att det inte finns något föreläggande från tillsynsmyndighet att utföra de miljöåtgärder som avsättningen avser och därav om posten är balansgill och om hanteringen är i enlighet med RKR R9.
- Kommunen avviker, likt tidigare år, gällande god redovisningssed avseende periodisering av statsbidraget för tillfälligt stöd för att hantera den rådande flyktingsituationen 2015. Under 2020 har 5,5 mnkr av tidigare balanserat statsbidrag förbrukats och kvarstående balansering i bokslutet uppgår till 4,1 mnkr.
- Falkenbergs kommun gör bedömningen att schablonersättningen (2010:1122) för introduktion och etablering av nyanlända ska gälla under en längre tid än avsatt. Enligt rekommendation 18 samt R2 och information om redovisning av statsbidrag från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) ska schablonersättningen redovisas som intäkt samma år som utbetalning sker. I september 2019 antogs av kommunstyrelse en ny fördelningsmodell av schablonersättningar för nyanlända. Varje månad fördelas erhållna schablonersättningar från Migrationsverket på ett balanskonto för respektive nämnd, vilka sedan fördelar ersättningen efter att beslutade aktiviteter är genomförda. En gång om året sker uppföljning av hur utbetalda ersättningar använts och hur överskjutande del bör flyttas till en central reserv. Per balansdag uppgår den totala "integrationsreserven" till 41,4 mnkr (46,7 mnkr).
- Det finns balanserade exploateringsersättningar till totalt 6,3 mnkr. Vi har i granskningen inte kunnat identifiera särskilda villkor som gör att ersättningarna inte ska intäktsföras i enlighet med RKR 2.
- Vi gör bedömningen att 13,6 mnkr av balanserade statsbidrag och liknande bidrag inte är balansgilla då de erhållits för flera år sedan och har återredovisats till bidragsgivaren och/eller att de utifrån granskade underlag

inte är föremål för återbetalning. Villkoren för bidragen har uppfyllts och ska då i enlighet med RKR R2 intäktsföras.

Per balansdag finns det ytterligare 17,6 mnkr i balanserade statsbidrag som avser verksamhetsåret 2020 men där hel eller delvis återbetalning av outnyttjade bidrag kan bli aktuellt enligt förordning efter slutredovisning till bidragsgivare. I det fall hel eller delvis återbetalning inte föreläggs bör bidragen intäktsredovisas och kommer ge en resultatpåverkan 2021.

- Under 2020 har 17 mnkr som avser "upplupna pandemikostnader" reserverats. Vår bedömning är att reserveringen avser framtida utgifter och att posten inte är balansgill. Vi har noterat ytterligare 4,1 mnkr i avsättningar för framtida utgifter.
- En total översyn och tillämpning av RKR:s rekommendation R5, leasing behöver ske både gällande hyra av fastigheter, fordon och annan utrustning. Gällande kommunens hyresavtal med Falkenbergs Bostad AB behöver de ses över huruvida de ska klassificeras som operationell leasing. När det gäller hyra av verksamhetsfastigheter där hyresperioden omfattar större delen av leasingobjektets ekonomiska livslängd ska avtalen redovisas som finansiell leasing, vilket påverkar kommunens balansräkning.

Avvikelsena ovan bedöms som väsentliga och bör utredas vidare under 2021 i syfte att exakt fastställa hantering i förhållande till god redovisningssed.

Bedömning

Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende redovisning av schablonersättningar, exploateringsprojekt, periodisering av statsbidrag, reservering för framtida kostnader samt avsättningar.

Den samlade beloppsmässiga storleken på identifierade avvikelser bedöms som väsentligt men innan ytterligare utredning kan vi inte med tillräcklig säkerhet bedöma samlad resultat- och balanspåverkan år 2020. Avvikelsena från god sed har noterats även tidigare år varför vi uppmanar kommunstyrelsen att framgent anpassa redovisning i enlighet med god redovisningssed.

Vi rekommenderar att åtgärder genomförs avseende de iakttagelser som framförs i denna rapport.

2021-04-15

Mats Åkerlund

Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Fredrik Carlsson

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Falkenbergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.